

være uomtalt i denne Lov, og at man i Spidsen for den kunde sætte en Bestemmelse af det Indhold, som jeg nævnte før. Jeg skal forbeholde mig et Endringsforslag i denne Retning til Sagens 2den Behandling.

J. Knudsen: Jeg troer, at den ærede Ordfører har misforstaaet mig, naar han mener; at jeg i mit Foredrag har yttret, at Fæstevæsenet var en skadelig Indretning ved Hovseriet. Det troer jeg ikke, at jeg har udtalt, det var idetmindste ikke min Hensigt. Jeg anseer Hovseriet for at være et meget større Onde end Fæstevæsenet, uagtet Fæstevæsenet i sig selv er et meget stort Onde.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg Amts 1ste District (Hjerrild) har Ordet for at gjøre en personlig Berigtigelse.

Hjerrild: Det er med Hensyn til nogle Yttringer af den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgkreds (Jespersen), at jeg skal tillade mig en personlig Bemærkning. Han yttrede nemlig, at der var endeel Fæstecontracter, hvortil der var betinget baade Arbejde og Penge (Jespersen: Enten Arbejde eller Penge!); var det ikke saaledes den ærede Rigsdagsmand meente, at der kunde kræves begge Dele? (Jespersen: Nei!) Naa, enten Arbejde eller Penge — ja, saa falder det egentlig bort, hvad jeg havde at sige; thi saa har jeg misforstaaet ham (Latter), og jeg beder da om Undskyldning. Jeg havde forstaaet det saaledes, at den ærede Rigsdagsmand havde sagt, at der kunde kræves begge Dele. Jeg har da ingen Anledning til gjøre nogen videre Bemærkning, og frasalder derfor Ordet, idet jeg beder den ærede Formand om, at det maa gaae ud af Tidenden, hvad jeg har sagt, da det grunder sig kun paa en Misforstaaelse.

Formanden: Hvad der er yttret maa rigtignok blive staaende.

Hjerrild: Ja, saa faaer jeg at finde mig i det.

J. A. Hansen: Det er kun angaaende et enkelt Punkt, som jeg ikke seer, at man kan komme tilbage til ved den anden Behandling, at jeg skal tillade mig at yttre et Par Ord. Havde det været noget, man kunde komme tilbage til ved 2den Behandling, skulde jeg ikke oftere

have taget Ordet her. Det var med Hensyn til den ærede Indenrigsministers forskellige Yttringer om Noget af mit Tidligere. Den ærede Minister kaldte den Fremgangsmaade, som jeg anførte, at flere Godseiere brugte, Misbrug, men jeg maa tilstaae, at jeg ikke kan see, at der deri er noget Misbrug, der er deri en overmaade uheldig Anvendelse af Forordningen af 27de Mai 1848, der er en beklagelig Anvendelse af den, men jeg troer virkelig ikke, at der i det kan siges at være noget Misbrug, da det er Noget, Loven giver dem juridisk Ret til at gjøre. Den høitærede Minister meente, at disse Contracter skulde være til den Fordeel, at Huusmanden derved lettere kunde benytte Conjuncturerne, men det kan jeg paa ingen Maade indsee, hvorledes han skulde kunne; thi han kan efter den betegnede Fremgangsmaade ikke, naar Mæret er ude, slippe sin Arbejdsforpligtelse hos sin Godseier, uden derved ogsaa at give Afkald paa sin Bopæl, og han vil ikke kunne benytte Conjuncturerne andetsteds, naar han skal føre sin Familie med sig; thi han vil da ikke paa noget andet Sted kunne erholde Bolig til sin Familie, medens han, naar han havde Bolig til sin Familie, som han kunde betale med Penge, vilde være istand til at benytte Conjuncturerne, ved at tage omkring fra eet Sted til et andet i Landet, da han saa havde fri Raadighed over sin Arbejdskraft. Med Hensyn til, at en anden æret Rigsdagsmands Erfaring skulde være det Modstykke af min med Hensyn til Leiecontracters Formerelse efter 1848, da skal jeg kun bemærke, at min Erfaring indskrænker sig ingenlunde til min egen Valgkreds; min Erfaring strækker sig, tør jeg sige, til samtlige Provindser paa Verne, og det er den almindelige og den gangse Erfaring i Distrikterne, jeg er gaaet ud fra. Jeg forglemte før at nævne een Fordeel, som vedkommende Huusmand har af, at der nu skal oprettes særlige Arbejds-Contracter; dersom denne Bestemmelse ikke havde staaet i Forordningen af 27de Mai 1848, da er det jo naturligt, at der alligevel vilde være indgaaet Contracter om Arbejde imellem Huuseieren og hans Huses Beboere; men da vilde Lovgivningens almindelige Forrifter for Brud paa private Con-